

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Bonae, Eminentissimi S. R. E. Titulo S. Bernardi
Ad Thermas Cardinalis Presbyteri Opera Quotquot
hactenùs separatim edita fuerê Omnia**

Bona, Giovanni

Antverpiae, 1677

§. 11. Unde proveniat, quod plerique à fine aberrant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10805

mens, falsâ quâdam felicitatis imagine, ut præsentium suavitate illecti nihil appetant, quod sensum excedat. Ideo beati esse volunt, nec possunt; quia actiones suas ad finem ultimum dirigere nolunt, ex quo fit, ut miseri sint, non quod velint miseri esse, sed quoniam ea volunt, ex quibus inevitabilis miseria sequitur, ipsis etiam invitis. Sicut in circulo quantumvis amplo unum est medium, quod centrum vocant, ad quod omnes lineæ vergunt, & quamvis circuli ambitus in partes innumerabiles secari queat, nihil tamen verè est præter illud unum, quod quasi quodam aequalitatis jure omnibus dominatur: ita animus unum Deum semper querere, & ad illum tendere debet, à quo si recedit, multitudine obruitur, quæ ipsum unum invenire non sinit. Hoc unum à nobis exigit Deus, quia hoc solum necessarium est. Cætera omnia si desint, nihil necessarium deest, quandoquidem nec quod vivamus necessarium est. Quod si vita necessaria non est, multò minus quæ ad illam spectant. Qui autem vivit necessitate officii, uni Deo vivere & servire debet. Ita enim in hoc mundo constituta est rationalis creatura, ut si convertatur ad bonum incommutabile, fiat beata, si ab eo avertatur, misera fit.

§. X.

Omnia ad Deum referenda esse purâ intentione.

Cum omnes in hoc mundo peregrini simus, & viatores, qui ad patriam pergimus, necessarium nobis est indefinenter progredi, ac seriò disquirere quò tendamus, quò fine, & quâ intentione operemur, & ad quid præsentibus studiis spectemus. Homo enim operatur propter finem, & quò purior est operantis intentio, eò perfectius est opus. Bonum opus intentio facit, intentionem dirigit fides. Sapiorum, & reproborum est illa vox, *Ergo fruamur bonis quæ sunt* (Sap. 2: 6.) nam Deo frui, creaturis uti debemus. Et omnes quidem creaturæ, quantum est ex parte Dei, semitæ sunt, & modi, quibus ad ipsum perducimur: malitiâ verò nostrâ impedimenta fiunt, quibus ab eodem avertimur, & à scopo abducimur: quoniam, ut ait Sapiens, *Creaturæ Dei in odium factæ sunt, & in tentationem amandibus hominum, & in*

inscipulam pedibus insipientium (Sap. 14: 11.) Insipientium, inquit, qui Deum ducem non sequuntur, qui ab ejus lumine mentis oculos avertunt, & decus creaturarum amantes in umbra, & obscuritate perambulant, eò languidiores ad perferendam Dei lucem effecti, quò magis umbræ inhærent. Quod si omnes creaturæ ad hoc conditæ sunt, ut iis utamur ad finem ultimum consequendum, avellenda ab illis affectio est, & ad Deum transferenda, qui finis est. Etenim finis appeti, & amari debet sine fine, & termino, quia ejus bonitas summa est & independens, illa verò, quæ ad finem perducunt, eatenus amantur, quatenus ad ipsum finem consequendum juvant, à quo eorum bonitas pender. Christiani igitur hominis est, quidquid cogitat, quidquid loquitur, quidquid agit, ad Deum referre, non ore dumtaxat, aut minus fervidâ spiritus applicatione, sed toto animi conatu, & affectu à rebus terrenis prorsus avulso: nam sæpè decipimur specie recti, & relabimur in nos ipsos, nostrâ potius commoda, in ipsis etiam spiritualibus exercitationibus, quam Deum querentes. Ideò Scriptura dicit arctam & difficilem esse viam Salutis, quia natura corrupta Divinis rationibus ac puræ intentioni repugnat, & ad se omnia refert: cum autem hæc repugnantia assiduo usu, & delectatione Divinæ legis superata fuerit, lata fit via, lævia mandata, ju gum suave.

§. XI.

Undè proveniat quod plerique à fine aberrant.

Præclare & ex alta sua sapientia mortalium Sapientissimus dixit, *Sculorum infinitus est numerus*, (Ecc. 1: 15.) Maxima enim, ac penè infinita hominum turba, intolerabili ac perpetuis lacrymis deplorandâ insanîa transigit in nugis dies suos, carnem spiritui, tempus æternitati, terrena Divinis præponens, donec miserabilis vitæ actio in horribilem mortis tragediam definit, & in puncto ad inferna descendunt. Si de lite vincenda, de acquirenda possessione, aut de consequenda dignitate sermo sit; nulli parcitur labori, exhauritur ararium, evolvuntur libri, præca monumenta excutuntur. At cum agitur de Cœlesti regno, de sempiterna beatitudine adipiscenda, dormiunt omnes,

omnes, nemo excitatur, nulla diligentia, nulla cura adhibetur. Pro his quæ corpus afficiunt & lædunt, cujusmodi sunt fames, sitis, frigus, ætus, dolores, infirmitates, senla habemus infallibilia, ex quibus fit, ut omne studium nostrum, omnisque industria in his evitandis continuo occupetur. Ad animæ autem famem, frigus, aegritudinem, & alia mala, omni profus sensu caremus, ac si pars hominis nobilior & excellentior, quàm vivimus, quàm ratiocinamur, quàm similes Angelis sumus, aut omnino non esset. Vincit nimirum, & prævalet pars animalis, & hæc fragilis vita plus diligitur, quam sempiterna, nec in alio omnis nostra sollicitudo attentius occupatur, quàm ut homo brevi moriturus aliquantò serius moriatur. Provenit hoc, primum ex crassa & supina ignorantia, sive potius ex inadvertentia, nesciunt enim plerique, aut non considerant, ad quid conditus sit homo, quem sibi debeat in omni parte vitæ suæ scopum præfigere, & quàm viam ad illum possit pertingere, sicut scriptum est, *Desolatione desolata est omnis terra, quia nullus est qui recogitet corde* (Ierem. 12: 11.) Provenit ex multitudine, & sævitia hostium in nos irruentium, quorum laqueos nemo potest evadere, nisi à Domino exercituum conterantur. Cingunt enim nos, & obsident caro fragilis, mundus blandiens, & agmina dæmonum insidiantium. Provenit ex defectu luminis, cujus in mundo profundâ nocte sepulto maxima inopia est, nec illud in oratione ab eo exquirimus, qui solus potest disculis tenebris mentem nostram illuminare. Provenit tandem ex segnitie, & inconstantia, quia virtus in desiderio est, & non in opere: & cum ad praxin veniendum est, difficultate territi recedimus. Et omnes quidem ad Christum pervenire velent, sed post illum ire nemo vult: eo frui velent, sed non imitari: ipsum assequi desiderant, sed non sequi. Vellent licet sine labore, coronam sine certamine. Placent præmia, displicet lucta.

§. XII.

Decipimur specie recti.

OMnis mundi felicitas, & quidquid vulgus amat ac plurimi æstimat, instat pecturæ est, quàm si quis ad falsum & exiguum lumen præsentis temporis, quasi ad lumen lucernæ intueatur, speciem aliquam pulchritudinis

habere videtur, quàm allicit, & trahit ad se: sed si ad lucem æternitatis, quasi ad radios fulgentissimi Solis introspiciat, clarissime perspiciet nihil aliud esse, quàm deformem & vix adumbratam imaginem, & incompositam linearum confusionem. Obscura nimirum est oculis mundi lux Evangelii, quæ in tenebris lucet, sed tenebræ eam non comprehendunt. Hæc sola nos illuminat, ut, quid intersit inter bonum, & malum, inter verum, & apparens, discernere, & pretiosum à vili separare valeamus. Per hanc veritatem cognoscimus, quæ permanet in æternum, quæ habitat in interiori homine, instruens nos non hæere in pulchritudine creaturarum; sed earum nitorem ita percurrere, ut ad rerum omnium Conditorem per amorem recurramus. Hæc docet nos soli Deo adherere, omnemque fiduciam in ipso ponere, non in principibus, non in amicis, nec etiam in fratribus, quia, cum singuli propria principia, & fines habeant, proprioque commodo studeant, tamdiu nobiscum erunt, quamdiu nos utiles credent ad proprios fines consequendos: cum verò ex nobis nullum emolumentum sperabunt, procul à nobis recedent. Cavendum igitur, ne species decipiat nos, ne solatium & felicitatem quæramus in creaturis quæ non sunt, nec pretium habent nisi ab errore vulgi, & ab ignorantia, & cecitate nostra, relicto Deo bonorum omnium fonte, qui solus verè est, & extra quem nec quies, nec pax reperitur. Infelicissimus homo est, qui ab eo recedit, qui summus est.

§. XIII.

Humana vitæ cursus, & perversitas.

HOc circulo humanæ vitæ cursus irrequietâ vertigine perficitur, & circumvolvitur. Edunt homines, bibunt, dormiunt, rursumque surgunt, ut iterùm gulæ & somno indulgeant. Opes congregant, & non est finis acquisitionis eorum. Jucundè vivere volunt, tardius mori. Inter baptismum, & extremum halitum congeries quædam & confusio intercedit Sacrarum, & profanarum actionum, Sacramentorum, & criminum, Confessionum & lapsus. Nulla dies sine labe transigitur, omnesque passim in incertum currunt absque ulla sui finis consideratione. Et omnes quidem currunt, sed